

УДК 340.143, 159.9

А- 43

Рекомендовано до друку Науково-методичною радою ВНПЗ «Дніпровського гуманітарного університету» від 08.02.2024 р. (протокол № 5)

А-43 Актуальні проблеми юриспруденції та психології: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Дніпро, 15 грудня 2023 р.). Дніпро: ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2023. 218 с.

Збірник конференції містить матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юриспруденції та психології» (15.12.2023), у роботі якої взяли участь здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти закладів вищої освіти України.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова*); канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА** (*заст. голови*); **Андрій МІРОШНИК** (*секретар*); канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**, докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**, докт. юрид. наук, доц. **Сергій ПЕНЬКОВ**, канд. псих. наук, доц. **Людмила ПРИСНЯКОВА**, докт. псих. наук, доц. **Олександр САМОЙЛОВ**

© ВНПЗ ДГУ, 2023

© Автори, 2023

Кулик Олег Віталійович

здобувач вищої освіти
першого (магістерського) рівня вищої освіти
Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник:

Мосейко Анжела Геннадіївна

кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри права
Дніпровського гуманітарного університету

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕЛІГІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЯК СУБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

У сучасному світі релігія займає важливу роль у житті як людей, так і держави. Її вплив охоплює не лише сферу духовного розвитку і вірувань, але й суттєво впливає на соціокультурні, політичні та адміністративні аспекти життя суспільства. Завдяки своїй потужній ролі, релігійні організації стають суб'єктами адміністративного права, однак це виносить на поверхню ряд проблемних питань, які потребують уваги та вивчення. Розгляд цих питань дозволить краще зрозуміти взаємодію між релігією та адміністративними структурами, а також розкрити тонку межу між захистом релігійних свобод та необхідністю забезпечення гармонії у суспільстві. Перш за все хотілося б сказати про міжконфесійні конфлікти, що стають важливою складовою динаміки в релігійному ландшафті України. Незважаючи на те, що всі релігійні організації мають однаковий правовий статус та рівноправність перед законом, на практиці виникає проблема нерівності у суспільному сприйнятті та підтримці.[2] Позначена нерівність проявляється у сферах суспільно-політичної, економічної та освітньої діяльності. Доктор юридичних наук Чернописька В. аргументовано вказує на те, що існуюча рівність релігійних організацій у державно-правових відносинах залишається умовною, оскільки місцеві органи публічного управління не завжди дотримуються цих норм. [1] Це свідчить про наявність відмінностей між теоретичними правами та їхнім реальним втіленням у практиці. Виникнення нерівності часто пов'язане з підтримкою традиційних церков, таких як православна чи греко-католицька, унаслідок їхньої значущості в історії, культурі та державності. Це може впливати на рішення владних структур у суспільно-політичних, економічних та освітніх питаннях, призводячи до нерівних умов для різних релігійних груп.

Фінансовий нагляд за релігійними організаціями в Україні є важливим елементом системи оподаткування та фінансового управління. Згідно з Податковим кодексом України, офіційні релігійні організації, визнані неприбутковими, користуються певними пільгами в оподаткуванні.[3] Закон передбачає, що доходи релігійних організацій можуть спрямовуватися лише

на фінансування та утримання самої організації та на реалізацію її статутна визначених цілей. Також передбачена можливість використання доходів для надання гуманітарної допомоги та проведення благодійних заходів. Однак існує думка, яку висловлює Тимофій Брік, щодо можливих ризиків, пов'язаних із цими перевагами, особливо на політичному рівні. Автор вказує на можливість використання церкви як політичного інструменту та недостатню прозорість фінансування релігійних організацій. Брік також висловлює занепокоєння щодо невідомості щодо джерел фінансування релігійних організацій та можливого впливу окремих олігархів на їх діяльність. Зазначається, що економічна непрозорість може відкривати можливості для сірої комерції, використовуючи пільговий статус релігійних організацій.[4]

У підсумку, висвітлені аспекти взаємодії релігії та адміністративних структур в Україні вказують на складність і багатогранність цього відношення. Міжконфесійні конфлікти та нерівності у суспільному визнанні релігій викликають важливі питання щодо ролі релігії у формуванні сучасного суспільства. Перегляд проблем фінансового нагляду за релігійними організаціями вказує на необхідність балансу між захистом релігійних свобод та забезпеченням прозорості в їхній фінансовій діяльності. Зрозуміння цих аспектів дозволяє не лише краще вивчити взаємодію релігії та адміністративних структур, але й сприяє знаходженню шляхів досягнення гармонії та взаєморозуміння в сучасному українському суспільстві.

Список використаних джерел та літератури:

1. Чернописька, В., Шептицька, М. Правове забезпечення принципу рівності релігійних організацій в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Вип. 79 ч1. 2023. С. 172-176.
2. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації». База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text> 11.12.2023.
3. ” Податковий кодекс України”. База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> : 11.12.2023.
4. Ольга Білоусенко, Церкви в Україні не платять податків? Пояснюємо, які саме й чому так сталося. *MS.DETECTOR.MEDIA*. URL: <https://ms.detector.media/print/28105/> 2021.